

BURHANETTİN DURAN

15 Temmuz etkisi ve Ayasofya

Yarın, [15 Temmuz](#) destanının dördüncü yıldönümü. Meşum FETÖ darbe girişimini bastıran milli iradenin tecellisini yeniden anma zamanı. Yıllar çabuk geçiyor. Ancak o gece yaşananları unutmamak ve unutturmamak bu ülkenin vatanımız olarak kalabilmesinin olmazsa olmazı. 15 Temmuz, iç ve dış vesayet odaklarına karşı devletini, demokrasisini savunan bir milletin kahramanlığı olarak tarihe geçti. O gece tankların önüne çıkan irade, Türkiye'nin uluslararası sistemde kendi geleceğine karar verebilen, etkin bir aktör olarak yer almasının belgesiydi. Son yıllarda dış politika ve güvenlik alanında yapılanlara bakıldığında 15 Temmuz gecesinin ne kadar kurucu olduğu daha iyi anlaşılır.

Geçtiğimiz dört yılda devlet içindeki paralel FETÖ yapılanması tasfiye edildi. 289 darbe davasından 275'inin ilk derece yargılaması sonuçlandırıldı. Kriter dergisi için yaptığım söyleşide [Cumhurbaşkanı Erdoğan](#)'ın açıkladığı üzere "**içerdeki hainler tasfiye edilince ordumuz adeta kendini yeniden buldu. Silahlı Kuvvetlerimizin terörle mücadeleden yurtdışı operasyonlara kadar farklı cephelerde imza attığı başarıların altında, bünyesinde yapmış olduğu işte bu temizlik vardır.**" Böylece, Suriye'de Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Bahar Kalkanı operasyonları o gecenin açtığı siyasi zeminde yapıldı. Cumhurbaşkanlığı sistemine geçildi, [Doğu Akdeniz](#) ve Libya hamleleri yapıldı. En son da geçen cuma günü Ayasofya, tekrardan camiye çevrildi.

Ayasofya'nın ibadete açılmasına muhalefetin, özellikle CHP'nin karşı çıkamamasında da 15 Temmuz etkisi görüyorum. Her ne kadar darbecilerle mücadeleye "**sivil darbe**" dese de milletin sahiplendiği değerler ve sembollerle çatışma halinde oldukça oy alamayacağını gören Kılıçdaroğlu, bir süredir farklı bir tutum takınıyor. AK Parti dönemindeki dini özgürlük ve taleplerin karşılanması politikasına eleştirilerini hayli azalttı. Başörtüsü ve cami gibi sembollerle barışma iddiasında. Gerçi Ayasofya'nın camiye çevrilmesi tartışmalarında CHP'li vekil Kaboğlu "**Sultanahmet camisi de müze olsun**" gibi bir öneri ile CHP içerisindeki baskılanmış Kemalist laikçi tavrı açık etti. Buna rağmen "**açarsanız açın**" diyen Kılıçdaroğlu, tabanındaki radikallerin beklentisinin aksine bir politika izledi. Ayasofya'nın açılması "**muhafazakarların değil, az sayıda İslamcının talebi; İslamcı politikaya yenik düşme**" ya da "**Cumhuriyetin rövanşı alınıyor**" diyenlere kulak asmadı.

Kılıçdaroğlu Ayasofya'nın camiye çevrilmesine karşı çıkma konusundaki kaygısını şöyle açıkladı: **"Biz ibadete dönüştüreceğiz, CHP buna karşı çıkacak sonra 'bak bunlar dinsiz imansız diyorduk ya yine karşı çıkıyorlar' diyeceklerdi."** Bu kaygının altında dört sebep var:

İlki, Tek Parti döneminin laikçi politikalarının bir türlü kurtulamadığı yükünü yeniden üstlenmek istemedi. Bu nedenle **"Mustafa Kemal Atatürk'ün kararı geri çevriliyor"** tezini sahiplenmedi.

İkincisi, Batı başkentlerinden gelen eleştirilere katılarak Cumhur İttifakı'nın **"gayri millisin"** suçlaması altında ezilmeme arzusu.

Üçüncüsü, Erdoğan ile girdiği sembol siyasetinde yenik düşmenin realizminden kaynaklanarak kaybedeceği bir kavgaya girmede.

Sonuncusu da 15 Temmuz direnişinin dönüştürdüğü sembol ve değer dünyasında muhafazakâr-dindar-milliyetçi kesimlerle ters düşmek istemedi. Zira 2023 seçimlerinde muhafazakâr seçmenden de oy alacak bir ittifak hesabının peşinde.

İlginç olan liberal-Batıcı argümanlarla öne çıkan DEVA Genel Başkanı Babacan'ın **"umarım sonucunu hesap etmişlerdir"** yaklaşımıydı. Tam da, HDP'ye benzer olarak, Ayasofya kararını **"üzücü, endişe verici"** bulan Batı başkentlerine mesaj verir mahiyettedir. Ne dersiniz, Batıdan gelen olumsuz tepkilerin Türkiye üzerinde bir baskıya dönmesi ihtimalinin Cumhur İttifakı'nı güçlendireceğini Kılıçdaroğlu görüyor da Babacan göremiyor mu? Yoksa yeni rol paylaşımı bu mudur? Her halükârda muhalefetin Ayasofya'nın açılmasına yüksek sesle itiraz edememesinin temel sebebi, 15 Temmuz direnişinin, dirilişinin ruhudur.

Not: FETÖ'nün ordu içerisindeki örgütlenmesinin şifrelerini görmek için SETA'nın yeni yayımlanan kitabına (**FETÖ'nün Askeri Kanadı, Mert Hüseyin Akgün**) bakabilirsiniz.

Yasal Uyarı: Yayımlanan köşe yazısı/haber tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haber tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Hayırlı olsun (11.7.2020)**
- > **Muhalefet ve yeni siyaset üretme zorluğu (10.7.2020)**
- > **Partilerin güncel siyasi hesapları (7.7.2020)**

